

Katarína Machová

NEUTUŽEM

NIC

MARENČIN PT

**neľutujem
nič**

KATARÍNA MACHOVÁ

**neľutujem
nič**

MARENČIN PT

© Katarína Machová, 2018
© Marencin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2018
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marencin@marencin.sk www.marencin.sk
Cover © Marencin Media, 2018
Design © Marta Blehová, 2018
Jazyková úprava Sylvia Sachs
717. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-569-0227-1 (brož.)
ISBN 978-80-569-0228-8 (ePDF)
ISBN 978-80-569-0229-5 (ePub)

Teraz.

Prudko som zdvihla hlavu a pozrela do očí.

Hnedých, šikmých, zúžených.

Očí, okolo ktorých boli už vrásky.

Povedal to potichu a pomaly.

Každé slovo dôrazne, jedným tónom.

Bez zaváhania.

On.

Patrik.

Na tvári sa mu nepohol jediný sval. Pozeral na mňa a čakal.

Čo odpoviem.

A moja noha zostala nehybne visieť vo vzduchu.

A tá druhá pevne na zemi. No už nie nerozhodne ako hocikedy v mojom živote.

Vpred.

Vzad.

Vpred.

Vzad.

Jemne nadvihol obočie. Čakal. A usmial sa, lebo ma poznal. Vedel, že neodpoviem hneď, že som prekvapená, zaskočená, že to nedám. Že neviem, ako zareagovať, že sa vo mne bije tisíc vecí

a žiadna nie je na prvom mieste v sekunde. Tak, ako by to malo byť.

Vedel, poznal ma.

Noha ma začala omínať, akosi trpela, lebo visela v tom vzduchu pridlho. Čakala na pokyn z môjho mozgu, z môjho srdca, z môjho lona.

A ja som mlčala.

A on čakal na krok, lebo ten potrebný bol.

Dvadsať rokov mi prebehlo hlavou.

Mojich päť detí.

Perinky, kočiare, prechádzky, hojdačky, škôlky, školy, kamaráti, prvé lásky, hádky a Max a Tom a Johanka a Janko. A môj malý Jason...

Oni všetci stáli predou mnou a čakali.

Pozerala som na nich a cez to všetko som videla seba, ako stojím kdesi vzadu, za nimi, v úzadí, niekde, kde ma nevidno...

Už som tak nechcela stáť.

V tej chvíli som sa rozhodla.

Ja – Linda Michalcová.

Moja noha urobila krok vpred a všetci sa niekam stratili.

Dopadla na zem a Patrikov úsmev zamrzol.

No a ja som sa konečne nadýchla.

Lietadlo pristálo v čase, ktorý sa zhodoval s letiskovým poriadkom. Keď som z neho vystúpila, nohy sa mi trochu triasli, predsa len, bol to môj prvý let a vládli mnou všetky pocity.

Naozaj všetky. Očakávanie, vzrušenie, strach

z neznámeho, únava, ale aj radosť, zvedavosť na nepoznané.

„Budeme bývať v nejakom peknom byte,“ hovoril mi Patrik, keď sme ešte v jeho malom byte plánovali našu budúcnosť. Ja som vtedy ležala v jeho náručí a všetko som si predstavovala. Obrovské mrakodrapy, ulice plné áut, ruch mesta, vysvietené bilbordy, luxusné centrá.

To všetko ma čakalo.

V Chicagu.

„Budeme chodiť do tých najkrajších parkov a odvezieme sa všetkými dopravnými prostriedkami. Ochutnáme všetky jedlá a cez víkendy budeme žúrovať. Vezmem ťa do najznámejšieho divadla v meste. A budeš si kupovať tie najlepšie handry,“ pobožkal ma na čelo.

Takto mi rozprával o americkom sne a ja som pozerala do stropu v jeho izbe a videla pred sebou všetko, o čom hovoril. Tie výškové budovy, trávniky, ktoré mali farbu, o akej sa mi ani nesnívalo, sochy, ktoré boli dielom majstrov, a všetko, čo som poznala z jeho rozprávania, sa mi premietalo v hlave ako film.

Všetkému som verila, každému jednému slovu, hltala som jeho reči o Amerike ako hladné dieťa, ktorému ponúknete cukrík. Moje oči boli pri jeho slovách obrovské. A ústa, tie som zabudla aj zavrieť. Od úžasu.

„Uvidíš, nebudeš chcieť ísť ani domov,“ povedal.

Patrik.

On.

Môj prvý.

Jediný.

Milovaný.

Moja láska.

Dvadsaťšesťročný fešák zo sídliska v Žiline.

Zoznámili sme sa celkom tradične, ale aj ne-tradične v jeden letný piatkový večer.

Pamätám si všetko, akoby to bolo práve dnes, a pamätám si najmä na to, prečo som prekvapene pozrela od stola, pri ktorom som sedela so svojou sestrou.

Pretože rýchlosť, s akou pristál pohár na stole predou mnou, ma vážne vystrašila. Zaskočila, prekvapila, vyľakala, no zároveň vzbudila vo mne zvedavosť. Rýchlo som zdvihla oči, čakajúc, že zbadám toho trúfalca. Odvážlivca, ktorý sa opovážil, ktorý si dovoľil...

Nevidela som nikoho.

Trochu som sa poobzerala, či sa teda nezjaví, ale nikde nikoho nebolo. Možno príde čašník a vezme mi nápoj spredu nosa, s ospravedlnením, že sa pomýlil, napadlo mi, ale nedialo sa nič, nikto nepostával pri našom stole a ani čašník sa k nám nehrnul napraviť svoj omyl. A ten pohár tam stál a čakal, až sa rozkývam.

Nuž čo, mykla som plecóm a vzala ho do ruky. Bolo to mojito, presne také, aké som mala rada, sladké, a pritom horkasté, s príchuťou mäty, dob-

re namiešané a lahodné, ani nie teplé, ani nie studené, presne tak akurát. A tak som si schuti odpila. Že teda ďakujem.

„Bože, Linda, nepi to!“ odtiahla mi pohár od úst moja sestra Lenka, ktorá to celé asi zachytila a zasiahla, keď som si cez slamku odpila. „To sú ale spôsoby!“ zavrtela hlavou a ja som poslušne zložila ruky do lona.

Trochu som na ňu zagánila, lebo mojito na tejto diskotéke nebolo vôbec lacné a ja som si ho dovoliť nemohla, ale Lenku som poslúchla. Bola predsa moja sestra a väčšinou mala pravdu. A tak som len tak sedela a podupkávala nohou do rytmu, lebo moja sestra ešte nedala pokyn „vstať a trsať“.

Bol to proste taký pohodový piatok.

Nebol iný ako ostatné, lebo som tu bola už asi štvrtýkrát vo svojom živote, no teda áno, možno bol iný v tom, že som mala na sebe nové legíny, no dobre, neboli nové, boli sestrine, ale to sa nerátalo, lebo ich na mne nikto ešte nevidel, takže ako nové, ale inak to bol piatkový večer ako ten predtým a aj ten pred ním a aj ten pred mesiacom.

Ale dnes som sa cítila výnimočne, lebo moje štíhle nohy vynikali v obťahnutých legínach, a tak som ich prekladala jednu cez druhú, aby sa teda predviedli.

Vlaste asi vďaka týmto legínam stojím dnes tu, v prázdnom byte, v ktorom ešte nemám zariade-

né vôbec nič, pozerám na biele steny, prázdne police a kuchynskú linku bez riadu. Vlastne nejaký mi tu mama doniesla, ale to stačiť nebude. Stojím a pozerám a vnímam ticho, ktoré tak strašne nepoznám.

Ale v ten večer, keď som mala sedemnást a v ušiach mi hopsali obrovské náušnice v tvare kruhu, som sa predsa len cítila inak. Bola som staršia, pripadala som si krajšia, vyššia vďaka opätkom, ktoré som si v ten deň dala prvýkrát.

A keď pustili skladbu od Roxete a Lenka dala pokyn, vyskočila som spolu s ňou a vtrhli sme na parket. A tak som sa vlnila, skákala, výskala a tešila sa z piatkového večera, bezstarostného a jednoduchého, aký len môže sedemnásťročné dievča mať.

Na pohár so slamkou na stole som celkom zabudla a vnímala som len Mariu Frederixon a potom Madonnu a jej Like a Virgin a predstavovala som si, že som ňou, tou bohyňou hudobnej scény, zavrela som oči, vnímala len hudbu a vlnila sa tak, až som mala pocit, že som s ňou splynula. Asi po piatej pesničke, keď som dala zabráť všetkým svalom na mojom tele, ma Lenka zdrapla za ruku. Naznačila mi, že je čas sa niečoho napiť, a ja som prikývla.

„Prosím vás... Halóóó,“ volala na barmana moja sestra, robila rôzne pohyby rukami, mávala a vykrikovala, a keď to už vyzeralo, že si nás

konečne všimol a ide k nám, ozval sa za mnou hrubý hlas.

„Mojitá. Dve.“

Barman okamžite presmeroval svoju pozornosť na hlas za mnou. Bola som veľmi smädná, ale niekto bol asi viac.

Čierne štrbiny očí sa vpili do mojich belasých. „Alebo ešte len džús?“ spýtal sa.

Sestra na neho zagánila, lebo ona bola z nás tá energetickejšia a ostrejšia, podoprela si ruky vbok, aby mu povedala svoje.

„Hej! Boli sme tu skôr!“

„Oukej, lady´s, tie mojitá sú pre vás.“ To oukej lejdíís, tak zdôraznil, že mi prebehol mráz po chrbte. Povedal to s takým zvláštnym prízvukom, aký som ešte nepočula. Takým... premýšľala som, americkým, áno, presne takým tým zemiakovým.

„Strč sa!“ zaslala na jeho adresu moja sestra, lebo ona si akiste jeho zvláštne oukej nevšimla, a aby to pochopil rýchlo a správne, vystrčila ešte aj prostredník. Mňa zdrapla za ruku a pritiahla k sebe. A urobila to len preto, lebo videla, ako na neho pozerám. S otvorenou pusou, samozrejme.

Vysoký, s miernym strniskom na brade, s hustými tmavými vlasmi, plnými perami a v bunde, akú som ešte nikde v našich obchodoch nevidela – to všetko mi nedovoľovalo pozeráť inam.

„Linda, nečum na neho! Poď, ideme k druhému baru, tu sú samí nevychovanci!“ obšťastnila

ho pohrdavým pohľadom, ale on ma chytil tiež. „Zostaň.“

A tak ma jeden ťahal na jednu stranu, druhý na druhú – a ja som stála uprostred.

Je zvláštne, ako vám niektoré veci v živote proste zostanú. Akoby ste mali v sebe nejaký vzorec a podľa neho sa správali. V krízových situáciách a chvíľach, keď som sa mala rozhodovať, som sa správala vždy rovnako. Hlavne nikdy nie za seba. Bola som proste ideálnym príkladom nerozhodnosti. Preto ma Lenka ťahala tam, tmavý chalan inam, a ja som nevedela, kam ísť.

Keď to videl, pustil ma. A usmial sa.

Presne tak, ako keď vyriekol osudové slová v našej kuchyni a čakal, čo odpoviem. Tak sa usmieval stále. Sebaisto.

Lebo on už vtedy vedel, ktorým smerom sa vyberiem. A moja sestra do mňa hučala, že snád nepôjdeš za tým drzým idiotom, rozhadzovala rukami, prízvukovala, že sme prišli spolu, že žiadne cicmanie dovolené nemám, že sa má o mňa postarať, dať na mňa pozor, doviest' ma v poriadku domov a tak ďalej, a tak ďalej. A ja som prikyvovala, lebo ona pravdu mala, a pritom som pozerala do tmavých očí, ktoré viseli stále na mne, prikyvovala som svojej sestre, lebo ja som bola dobré dievča a ona mala naozaj pravdu, a keď skončila a čakala, že pôjdem teda pekne za ňou, ja som sa zvrtila a odkráčala k Patrikovi.

Lebo tak sa volal.

Patrik.

Do ruky mi strčil pohár s mojitom, objal ma okolo pliec a moju sestru si viac nevšimal. Pritisla som sa k nemu, akoby som ho poznala roky.

Cítila som istotu, dôveru, silu a popritom všetkom som do seba nasávala jeho parfum, vôňu kože z jeho bundy a všetky tie chlpské veci, ktoré dokážu mladému dievčaťu celkom slušne popliesť hlavu.

Cítila som pevnosť jeho ruky, silu objatia a toto všetko ma k nemu priťahovalo ešte viac a ja krehká, neskúsená, ledva osemnásťročná, som sa ako ťahavý mladý vres ovila okolo neho a celá s ním splynula. Presne na stoosemdesiatti dní.

To bol čas, ktorý som strávila len s ním. Každý deň. Každý.

A keď som oslávila osemnásť, padlo rozhodnutie.

„Linda, to snád' nemyslíš vážne,“ pozrela na mňa belasými očami moja mama. Presne takými belasými, aké som mala ja, a presne s tými pochybnosťami, aké som mala ja, keď mi v deň mojej oslavy oznámil, že o týždeň odlietame do Ameriky.

„Celkom vážne, mami.“

„Nikam nepôjdeš,“ vzala ma za ruku ako vtedy na tej diskotéke Lenka a ťahala ma k sebe. A znovu to bol on, kto ma chytil za druhú a potiahol tiež.

„Pani Vavrová, ale no tak...“

To povedal. A celkom to stačilo. Lebo tón, pohľad, postoj, to všetko spolu vytváralo jednu kópu, ktorej sa nehovorilo nie, ktorej sa podvoľovalo, neodvrávalo.

Paradoxom bolo, že ja som bola na tú jeho sebaistotu pyšná, dokonca by sa dalo povedať, že som mu ju závidela, asi najskôr preto, že ja som sebavedomá vôbec nebola a len ťažko som si v živote dokázala presadzovať svoje.

Matka na neho pozrela pohľadom, v ktorom sa miešal rešpekt s pochybnosťami. Skúmala toho vysokého, statného dvadsaťštyriročného mladého muža, ktorý prísny pohľadom spacificoval jej odpor, čo sa chystala klásť.

„Veď len teraz zmaturovala. A čo tam bude robiť?“ spýtala sa.

„Ja sa o ňu postarám, v Amerike som už bol, hádam by ste nechceli, aby zapadla v tejto diere,“ pozrel okolo seba.

„Ono to nie je všetko, nejaká Amerika, viete? Vyrastala tu a Krajinka je krásna dedina, všetci sa tu poznáme, pomáhame si...“

„No,“ prerušil ju, „pani Vavrová, tak takto,“ ruky si skrížil na prsiach. „Všetko je vybavené, máme všetky potrebné povolenia, všetky dokumenty, letenky. Linda má osemnásť a ona ísť chce, však?“ pozrel na mňa.

Bolo zvláštne, ako som si zrazu nebola taká istá. Neprikývla som v sekunde, niečo v mojej

hlave mi urobilo stopku, pozerala som na mamu, lebo som videla jej pochybnosti. Lebo ona ma poznala, vychovala a asi videla to, čo ja nie... Predsa len, bola to moja mama... Tak som otvorila ústa, že niečo poviem, ale Patrik ma predbehol. „Pozrite, o dva mesiace vám pošleme nejaké peniaze. Máte v katastrofálnom stave kúrenie a všimol som si, že aj strecha už pýta svoje, prepáčte, ak sa vás dotknem, ale z čoho to chcete zaplatiť, keď to raz vypovedá službu?“ naznačil mojej mame, že proste nemá šancu. Žili sme v tom dome spolu s mamou, bez otca, ktorý zomrel, keď sme boli ešte celkom malé.

„Ja nepotrebujem, aby išla moja dcéra do Ameriky kvôli tomu, aby som si ja dala do poriadku dom, pán Michalec, povedala rázne moja matka, no on ju odzbrojil tým svojím úsmevom. „Ale no tak, pani Vavrová,“ podišiel k nej, objal ju okolo pliec a spolu s ňou sa otočil k starým kachliam, v ktorých sme kúrili roky, k radiátorom, ktoré v zime neprijemne pukotali.

„Ste si istá, že nie?“ pozrel dohora ešte na strop, ktorý tiež zažil svoje, chvíľu ju nechal, nech strávi tento pohľad, aby sa znovu opýtal. „Fakt nie?“

Klamala by som, keby som povedala, že sa moja mama dala zlomiť na nové kúrenie alebo opravenú strechu. Nebolo to preto, že to už videla hotové.

Ona mala pred očami mňa a asi videla iskiery,

ktoré on zapaloval, preto mi oči žiarili, možno videla aj nejaké šťastie, ktoré ju nepostretlo – a asi mi to nechcela celkom pokaziť. Lebo ona už vedela, že čo má prísť, to príde. Dobré aj zlé.

A tak povedala – dobre, Linuška, tak choď.

Potom sa otočila a snažila sa zakryť slzy, ktoré jej automaticky vybehli. Lebo nech si hovorí kto chce čo chce, dieťa sa do veľkého sveta nepúšťa zas tak ľahko. Silno som ju objala.

Lenka neplakala, len veľmi chcela, aby sme na ňu mysleli, keď sa tam zabývame, že by rada tú Ameriku videla. Tak sme sa vystískali, vyobjímali a ja som naozaj odišla.

Nikdy predtým som neletela, vlastne nikdy predtým som o lietaní ani len nepremýšľala, a zrazu som tu stála s malým kufrom v letiskovej hale a stískala príručnú kabelku.

V teniskách, najlepších, aké som mala, a v tesných džínsoch, na ktoré som bola pyšná, som očami behala po tabuliach oznamujúcich letový poriadok.

„Chicago, pozri,“ ukázal na jednu z nich, „stíhame v pohode, poď,“ Patrik sebaisto vykročil k terminálom a odovzdal personálu letenky.

„To pozeráš, čo?“ objal ma okolo pliec a ja som veru pozerala. Na ľudí s kuframi, ktorí pokojne čakali, na matku, ktorá došla svoje dieťa pred letom, na pána, ktorý si narýchlo kupoval noviny... a potom na Patrika.

Na môjho Patrika.

Sebaistý, s pevne zovretými čelustami, mierne sa kývajúci spredu dozadu. Za ten čas, čo sme sa poznali, som si všimla, že to robil najmä vtedy, keď si krátil čas, ktorý nebol využitý. Lebo on mal takú formulku, ktorú používal dosť často: „Kto márne svoj čas, márne svoj úspech.“

„Pozri na neho, čistý *Cambridge*. Pán veľký mozog,“ rozosmial sa a otočil ma tým smerom. „Stavím sa, že nevie opraviť ani defekt na aute. Títo vysokoškolskí mutanti sú v reále vážne stratení.“

Odkiaľ to vedel, som netušila, ja som vysokoškoláka nepoznala ani jedného, nevedela som, akí sú to ľudia. Prišlo mi zvláštne posudzovať niekoho podľa toho, či chodil na vysokú, alebo mal ukončenú len základnú školu.

Pozrela som na chlapca asi v jeho rokoch, ako sedí na lavičke, len s príručnou taškou, a niečo číta. O chvíľu zdvihol hlavu, zložil si okuliare a jemnými, pomalými pohybmi si začal čistiť sklá.

„Pozri, tak sa drví, že sa mu až zarosili,“ pochechtával sa ďalej Patrik, ale ja som sa nesmiala.

Chlapec zrazu zdvihol oči ku mne a venoval mi úsmev. Akiste zachytil môj pohľad a zle si ho vysvetlil, lebo tie zuby ceril pridlho, načo hneď reagoval Patrik, ktorý ma zdrapil za ruku a ťahal preč. „Keby sme neboli v letiskovej hale, rozbijem mu v sekunde hubu,“ mrmlal si popod nos.

„Prečo?“ cupitala som za ním.